

Postanowienia początkowe

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych między Polskim Towarzystwem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwanym dalej PTU S.A., a osobami fizycznymi będącymi przedsiębiorcami, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, prowadzącymi księgi rachunkowe lub księgę przychodów i rozchodów, zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości.
2. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
3. O ile strony nie postanowią inaczej, osoba na której rachunek została zawarta umowa ubezpieczenia (Ubezpieczony) powinna być określona w umowie ubezpieczenia.
4. Na pisemne żądanie Ubezpieczonego, PTU S.A. w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania, udzieli mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków.
5. Za porozumieniem stron, do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone, postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszystkie takie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie załącznika lub aneksu do polisy.
6. Niniejszych OWU nie stosuje się do ubezpieczeń podmiotów prowadzących działalność wydobywczą, zarówno podziemną, jak i odkrywkową.

§ 2

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Definicje

§ 3

Użyte w niniejszych OWU pojęcia oznaczają:

- 1) **Ubezpieczający** - podmiot, o którym mowa w § 1 ust. 1 niniejszych OWU, zawierający umowę ubezpieczenia i zobowiązany do zapłacenia składki,
- 2) **szkoda** - uszkodzenie, zniszczenie, utrata przedmiotu ubezpieczenia wskutek wystąpienia w tym samym miejscu i czasie zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia,
- 3) **budynek** - obiekt budowlany trwale związany z gruntem, posiadający fundament i dach, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, stanowiący całość techniczną i użytkową, łącznie z kosztami poniesionymi na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne, a także prace wykończeniowe, w przypadku gdy obiekt ten stanowi własność Ubezpieczającego,
- 4) **budowla** - trwale związany z gruntem obiekt budowlany nie będący budynkiem, wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiący całość techniczną i użytkową, łącznie z kosztami poniesionymi na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne, a także prace wykończeniowe, w przypadku gdy obiekt ten stanowi własność Ubezpieczającego,
- 5) **lokal** - trwale wyodrębnione w budynku pomieszczenie lub pomieszczenia z instalacjami i urządzeniami stanowiące całość techniczną i użytkową, wraz z kosztami poniesionymi na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne, a także prace wykończeniowe, w przypadku gdy te pomieszczenia stanowią własność Ubezpieczającego,
- 6) **nakłady inwestycyjne** - udokumentowane wydatki poniesione na remonty kapitalne i adaptacyjne, a także prace wykończeniowe budynków, budowli lub lokali, w przypadku gdy obiekty te nie stanowią własności Ubezpieczającego,
- 7) **maszyny, urządzenia, wyposażenie stanowiące środki trwałe** - mienie ruchome wykorzystywane do prowadzenia działalności i stanowiące środki trwałe w rozumieniu przepisów o rachunkowości,
- 8) **maszyny, urządzenia, wyposażenie stanowiące niskocenne składniki majątku** - mienie ruchome wykorzystywane do prowadzenia działalności, które nie stanowi środków obrotowych ani środków trwałych w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości,
- 9) **środki obrotowe** - towary, surowce, materiały w przerobie, materiały pomocnicze, wyroby gotowe, opakowania,
- 10) **mienię przyjęte do sprzedaży komisowej** – mienie stanowiące własność osób trzecich, przyjęte przez Ubezpieczającego do sprzedaży komisowej na podstawie właściwych dokumentów przyjęcia (np. umowa dotycząca sprzedaży komisowej potwierdzająca przyjęcie mienia), potwierdzających fakt wydania tego mienia Ubezpieczającemu,
- 11) **mienię przyjęte w celu wykonania usługi** – mienie stanowiące własność osób trzecich, przyjęte przez Ubezpieczającego na podstawie właściwych dowodów przyjęcia (np. umowa o wykonanie usługi), potwierdzających fakt wydania tego mienia Ubezpieczającemu, w celu wykonania na tym mieniu usługi (np. prania, czyszczenia, naprawy, przeróbki), w zakresie zgodnym z zawartą umową,
- 12) **wartości pieniężne** - krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), akcje oraz obligacje,

- 13) **mienie pracownicze** – mienie osobiste pracowników Ubezpieczającego (np. odzież, obuwie, rowery), w tym własne narzędzia i przedmioty niezbędne do wykonania pracy lub te, które zazwyczaj lub na żądanie pracodawcy znajdują się w miejscu pracy, z wyłączeniem wartości pieniężnych, kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych oraz biżuterii, a także mienia o znacznej wartości jednostkowej, przekraczającej kwotę 300 zł (odpowiedzialność PTU S.A. za mienie o znacznej wartości jednostkowej ograniczona jest do kwoty 300 zł),
  - 14) **pożar** - działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
  - 15) **uderzenie pioruna** - bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot,
  - 16) **wybuch** - gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprężenia się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
  - 17) **upadek pojazdu powietrznego** - katastrofę bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
  - 18) **huragan** - działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW) - w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru,
  - 19) **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
  - 20) **zapadanie się ziemi** - obniżenie się terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, nie spowodowane działalnością ludzką,
  - 21) **osuwanie się ziemi** - ruchy ziemi na stokach, nie spowodowane działalnością ludzką,
  - 22) **lawina** - gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich lub falistych,
  - 23) **uderzenie pojazdu** - uderzenie pojazdu mechanicznego w przedmiot ubezpieczenia, definicja nie obejmuje szkód wyrządzonych przez Ubezpieczającego lub osoby za które ponosi on odpowiedzialność, a także szkód powstałych we wszelkich pojazdach, ich ładunkach, ulicach lub drogach,
  - 24) **huk ponaddźwiękowy** - bezpośrednią falę uderzeniową wywołaną przez samoloty odrzutowe podczas przekraczania bariery dźwięku,
  - 25) **śnieg** - bezpośrednie działanie nagromadzonego śniegu, którego:
    - a) opad przekroczył 85% wartości charakterystycznej (normowej) obciążenia śniegiem gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się budynek lub budowla, określonej według obowiązującej normy polskiej „obciążenie śniegiem”; warunkiem uznania szkody za spowodowa-
  - waną opadami śniegu jest, aby przynajmniej jedna stacja meteorologiczna IMiGW, zlokalizowana na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości charakterystycznej obciążenia śniegiem w promieniu 100 km od ubezpieczonego budynku lub budowli, zmierzyła ciężar pokrywy śnieżnej przekraczający 85% wartości charakterystycznej (normowej) właściwej dla miejsca lokalizacji budynku lub budowli,
  - b) ciężar spowodował zawalenie się mienia sąsiedniego na budynek lub budowlę,
- 26) **dym i sadza** - produkty niepełnego spalania ciał stałych, cieczy lub gazu, które nieprzewidzianie i nagle wydobyły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych (eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających) lub wydobyły się poza miejscem ubezpieczenia w wyniku pożaru rozumianego zgodnie z pkt 14),
  - 27) **zalanie** - szkodę powstałą wskutek:
    - a) niezamierzonego i niekontrolowanego wydostania się wody, pary wodnej lub płynów z urządzeń, sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej, na skutek awarii,
    - b) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych,
    - c) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w ppkt. a),
    - d) samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowych lub zraszaczowych), z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy oraz modernizacji instalacji lub budynku,
    - e) deszczu nawalnego, za który uważa się opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, który ustala się na podstawie danych pomiarowych IMiGW; w przypadku braku stacji pomiarowej IMiGW w najbliższym sąsiedztwie miejsca szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego,
  - 28) **trzęsienie ziemi** - naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich serię) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera),
  - 29) **powódź** – zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących; za powódź uważa się również zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
  - 30) **przepięcie** - pośrednie skutki wyładowania elektryczności atmosferycznej powodujące przepływ przez przedmiot ubezpieczenia prądu o napięciu wyższym niż określona dla tego przedmiotu wartość szczytowa najwyższego napięcia roboczego (użytkowego) i nie powodujące jednocześnie pożaru w tym przedmiocie,
  - 31) **dewastacja** - zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek aktu wandalizmu dokonanego przez osobę trzecią, z wyłączeniem szkód polegających na pobrudzeniu, pomazaniu, zachlapaniu, pomalowaniu itp. (np. graffiti) oraz szkód w szybach, gablotach, neonach i innych przed-

- miotach szklanych stanowiących wyposażenie lub element składowy (wszelkie formy wbudowania lub przymocowania) budynku, budowli lub lokalu, a także szkód w wartościach pieniężnych,
- 32) **katastrofa budowlana** - niezamierzone i gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części w rozumieniu prawa budowlanego,
- 33) **akt terroru** - nielegalne działanie lub akcja organizowana z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualna lub grupowa, prowadzona przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowana przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mająca na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy,
- 34) **akcja ratownicza** - działania mające na celu ratowanie przedmiotów ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania Straży Pożarnej i Policji,
- 35) **wartość odtworzeniowa (nowa) budynku, budowli, lokalu oraz nakładów inwestycyjnych** - wartość odpowiadająca kosztom budowy (odtworzenia) przedmiotu ubezpieczenia w tym samym miejscu, z uwzględnieniem tych samych wymiarów, konstrukcji, materiałów i standardu wykonania,
- 36) **wartość odtworzeniowa (nowa) maszyn, urządzeń i wyposażenia** - wartość odpowiadająca cenie nabycia przedmiotu ubezpieczenia, z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, gatunku i rodzaju, wraz kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględnia się w cenie nabycia,
- 37) **wartość księgową brutto** - księgową wartość początkową środków trwałych uwzględniającą obowiązujące przeszacowania,
- 38) **wartość księgową netto** - księgową wartość początkową środków trwałych, po potrąceniu odpisów amortyzacyjnych,
- 39) **wartość rzeczywista** - wartość odtworzeniową (nową) po potrąceniu stopnia zużycia, z zastrzeżeniem § 23 ust. 2 pkt 8) oraz § 23 ust. 3 niniejszych OWU,
- 40) **system ubezpieczenia na sumy stałe** - system, w którym suma ubezpieczenia dla określonej grupy mienia ustalana jest według najwyższej przewidywanej jej wartości w okresie ubezpieczenia; składka za ubezpieczenie obliczana jest z góry w pełnej wysokości od przyjętej sumy ubezpieczenia,
- 41) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** - system, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia; składka za ubezpieczenie obliczana jest z góry w pełnej wysokości od przyjętej sumy ubezpieczenia,
- 42) **system ubezpieczenia na sumy zmienne** - system, w którym suma ubezpieczenia środków obrotowych ustalana jest według najwyższej przewidywanej jej wartości w okresie ubezpieczenia z tym, że wartość środków obrotowych w okresie ubezpieczenia musi podlegać znacznym zmianom, tj. obniżyć się co najmniej o 40% w stosunku do najwyższej przewidywanej dziennej jej wartości w okresie ubezpieczenia; Ubezpieczający przy zawarciu umowy ubezpieczenia wpłaca składkę zaliczkową (depozytową), natomiast rozliczenie ostatecznej składki zostanie dokonane po okresie ubezpieczenia; ubezpieczenie w tym systemie może być zawarte wyłącznie z Ubezpieczającym prowadzącym księgi rachunkowe (pełną księgowość), zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości,
- 43) **niedoubezpieczenie** - sytuację, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą jest w dniu szkody niższa od faktycznej wartości tego mienia, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia,
- 44) **nadubezpieczenie mienia** - sytuację, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą jest w dniu szkody wyższa od faktycznej wartości tego mienia, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia,
- 45) **zasada proporcji** - w przypadku stwierdzenia w dniu szkody niedoubezpieczenia, odszkodowanie ustala się w takiej proporcji, w jakiej przyjęta w umowie suma ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą pozostaje do faktycznej jego wartości, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia,
- 46) **sieć elektroniczna** - układ połączeń między urządzeniami, służący do przesyłania i przetwarzania wszelkiego rodzaju danych, głosu, wizji oraz innych rodzajów przekazu za pomocą sygnałów elektronicznych (napięcia lub prądu o amplitudzie stałej, zmiennej lub nieciągłej wraz z przetwornikami sygnałów),
- 47) **sieć elektryczna (elektroenergetyczna)** - część systemu elektroenergetycznego obejmująca linie przesyłowe napowietrzne i kablowe oraz stacje transformatorowo-rozdzielcze,
- 48) **franszyza redukcyjna** - wartość określoną kwotowo, o którą pomniejsza się ustalone odszkodowanie za wszystkie szkody powstałe na skutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia.

Umowa ubezpieczenia

§ 4

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
  - okres ubezpieczenia,
  - nazwę, siedzibę i REGON Ubezpieczającego, a także takie dane dotyczące osoby, na której rzecz ma być zawarta umowa ubezpieczenia, o ile jest to umowa na cudzy rachunek,
  - miejsce ubezpieczenia,
  - rodzaj prowadzonej działalności w miejscu ubezpieczenia,
  - dotychczasowy przebieg ubezpieczeń za ostatnie 3 lata (liczba, przyczyny i wielkość szkód, z podziałem na poszczególne lata, nazwa zakładu ubezpieczeń),
  - dane dotyczące zagrożenia pożarowego, w tym systemu zabezpieczeń przeciwpożarowych,
  - przedmiot, zakres i system ubezpieczenia,
  - wnioskowane sumy ubezpieczenia z podaniem wartości stanowiących podstawę ich ustalenia,
  - propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od postanowień niniejszych OWU, o ile Ubezpieczający chce je wprowadzić do umowy ubezpieczenia w drodze rokowań.

2. W przypadku wskazania przez Ubezpieczającego kilku miejsc ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest złożyć wniosek dla każdego z miejsc ubezpieczenia lub dołączyć do jednego wniosku o ubezpieczenie wykaz tych miejsc, podając odrębnie dla każdego z nich informacje, o których mowa w ust. 1.
3. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości PTU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy.
4. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
5. W razie zawarcia przez PTU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
6. PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem § 4 ust. 3 i 4 lub § 18 pkt 3) niniejszych OWU nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w § 4 ust. 3 i 4 lub § 18 pkt 3) niniejszych OWU.
7. PTU S.A. może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od otrzymania wszystkich informacji podanych we wniosku o ubezpieczenie oraz od dodatkowych informacji mających wpływ na ocenę ryzyka, o które zapyta Ubezpieczającego.
8. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia PTU S.A. doręcza Ubezpieczającemu tekst niniejszych OWU.

§ 5

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres dwunastu miesięcy, oznaczony w umowie ubezpieczenia.
2. PTU S.A. potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia (polisą).
3. Jeżeli dokument ubezpieczenia doręczany Ubezpieczającemu w odpowiedzi na złożoną przez niego ofertę zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść od treści złożonej oferty, PTU S.A. zwróci Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie i wyznaczy 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu.
4. W razie niewykonania tego obowiązku, zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W braku sprzeciwu, umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia, następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

§ 6

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PTU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
2. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżące-

go okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

3. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia na podstawie zgodnego oświadczenia zbywcy i nabywcy, pod warunkiem uzyskania zgody PTU S.A.
4. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, na nabywcę przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy.
5. Zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
6. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
7. Zasad określonych w ust. 3, 4, 5, 6 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie zdarzenia.
8. Jeżeli PTU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, PTU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka.
9. Ubezpieczający jest obowiązany bez wezwania poinformować PTU S.A. o zawarciu z innym Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia dotyczącej tego samego przedmiotu w tym samym czasie i od tego samego ryzyka.

§ 7

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia na jaki została zawarta,
  - 2) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia,
  - 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia,
  - 4) z upływem okresu jej wypowiedzenia,
  - 5) w razie ustania odpowiedzialności PTU S.A.
2. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być wypowiedziana przez PTU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w przypadkach wskazanych w ustawie, a także w razie:
  - 1) popełnienia przez Ubezpieczającego przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia,
  - 2) utraty przez Ubezpieczającego uprawnień do wykonywania zawodu lub wykreślenia z ewidencji lub rejestru działalności gospodarczej,
  - 3) nie wyrażenia przez Ubezpieczającego zgody na dokonanie lustracji w miejscu ubezpieczenia lub utrudniania dokonania tej lustracji,
  - 4) istotnej zmiany przedmiotu działalności w czasie trwania umowy ubezpieczenia,
  - 5) zajścia okoliczności, dla których umowa ubezpieczenia przewiduje taki skutek.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 8

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki spowoduje ustanie odpowiedzialności PTU S.A. po upływie 7 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki i braku zapłaty w tym terminie.
4. Odpowiedzialność PTU S.A. kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 9

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być tylko mienie znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego na podstawie udokumentowanego tytułu prawnego oraz mienie pracownicze, użytkowane w związku z prowadzoną działalnością wskazaną przez Ubezpieczającego we wniosku o ubezpieczenie, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Na wniosek Ubezpieczającego ochroną ubezpieczeniową mogą być objęte, zdefiniowane w § 3 pkt 6)-13) niniejszych OWU, następujące grupy mienia:
  - 1) budynki,
  - 2) budowle,
  - 3) lokale,
  - 4) nakłady inwestycyjne,
  - 5) maszyny, urządzenia, wyposażenie stanowiące środki trwałe,
  - 6) maszyny, urządzenia, wyposażenie stanowiące niskocenne składniki majątku,
  - 7) środki obrotowe,
  - 8) mienie przyjęte do sprzedaży komisowej,
  - 9) mienie przyjęte do wykonania usługi,
  - 10) wartości pieniężne,
  - 11) mienie pracownicze.
3. Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia, natomiast mienie pracownicze również w miejscu (na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) pracy zarobkowej wykonywanej na polecenie Ubezpieczającego.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, umowa ubezpieczenia nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) zwierząt,
  - 2) akt, dokumentów, rękopisów, danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypów, wszelkich modeli, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki,
  - 3) wszelkich pojazdów mechanicznych podlegających w myśl odpowiednich przepisów obowiązkowi związanym z dopuszczeniem ich do ruchu lądowego, wodnego lub powietrznego,

- 4) drzew, krzewów, roślin na pniu lub innych upraw, a także mienia i upraw znajdujących się w szklarniach, namiotach, kioskach bez fundamentów, straganach lub inspektach, a także tych obiektów,
- 5) towarów przeterminowanych, a także wycofanych z obrotu, w tym również wycofanych w wyniku reklamacji lub nie dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bądź nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny oraz mienia, którego zakup udokumentowany jest dowodem uznanym za fałszywy,
- 6) programów komputerowych, a także nośników danych nie będących elementem składowym ubezpieczonych maszyn lub urządzeń, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczającego lub mienie przyjęte do sprzedaży komisowej,
- 7) transformatorów energetycznych mających więcej niż 10 lat.
5. Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą Centrali PTU S.A., ochroną ubezpieczeniową może być objęte mienie określone w ust. 4 pkt 1)-4).

Zakres ubezpieczenia

§ 10

1. PTU S.A. może ponosić odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem zdarzeń losowych określonych w umowie ubezpieczenia i zdefiniowanych w § 3 pkt 14)-33) niniejszych OWU, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem postanowień ust. 6, umowa ubezpieczenia może być zawarta w zakresie podstawowym, rozszerzonym lub pełnym.
3. W podstawowym zakresie ubezpieczenia, PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane przez: pożar, uderzenie pioruna, wybuch lub upadek pojazdu powietrznego.
4. W rozszerzonym zakresie ubezpieczenia, PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane przez zdarzenia losowe określone w ust. 3 oraz dodatkowo: huragan, grad, zapadanie lub osuwanie się ziemi, lawinę, uderzenie pojazdu, huk ponaddzwiękowy, śnieg, dym i sadzę, zalanie lub trzęsienie ziemi.
5. W pełnym zakresie ubezpieczenia, PTU S.A. ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane przez zdarzenia losowe określone w ust. 4 oraz dodatkowo przez powódź, z zastrzeżeniem § 22 pkt 24) niniejszych OWU.
6. Ponadto, niezależnie od wybranego zakresu ubezpieczenia i na podstawie § 21 ust. 3 i 4 niniejszych OWU, PTU S.A. może dodatkowo ponosić odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia wskutek: przepięcia, dewastacji (z wyłączeniem szkód w mieniu, o których mowa w § 3 pkt 31) niniejszych OWU), katastrofy budowlanej, a także pożaru, wybuchu lub upadku pojazdu powietrznego, który nastąpił w wyniku aktu terroru.
7. W granicach sumy ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą oraz z zastrzeżeniem ograniczeń, o których mowa w § 21 ust. 3 i 4 niniejszych OWU, PTU S.A. ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie

cie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia, a także udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, oraz za udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z zastrzeżeniem § 24 ust. 2 pkt 3) niniejszych OWU.

Suma i system ubezpieczenia

§ 11

1. Suma ubezpieczenia określana jest przez Ubezpieczającego na podstawie ustalonego systemu ubezpieczenia i ustalonych wartości, zdefiniowanych w § 3 pkt 35)-42) niniejszych OWU.
2. W zależności od rodzaju przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w następujących systemach ubezpieczeń:
  - 1) na sumy stałe,
  - 2) na sumy zmienne,
  - 3) na pierwsze ryzyko.
3. W systemie ubezpieczenia:
  - 1) na sumy stałe - ubezpieczane są: budynki, budowle, lokale, nakłady inwestycyjne, maszyny, urządzenia i wyposażenie stanowiące środki trwałe, maszyny, urządzenia i wyposażenie stanowiące niskocenne składniki majątku, środki obrotowe, mienie przyjęte do sprzedaży komisowej, mienie przyjęte w celu wykonania usługi,
  - 2) na sumy zmienne - ubezpieczone mogą być środki obrotowe,
  - 3) na pierwsze ryzyko - ubezpieczane są wartości pieniężne i mienie pracownicze.

§ 12

1. W ubezpieczeniu na sumy stałe podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia dla:
  - 1) budynków, budowli, lokali i nakładów inwestycyjnych, a także maszyn, urządzeń, wyposażenia, stanowiących środki trwałe, jest przewidywana największa ich dzienna wartość w okresie ubezpieczenia, ustalona według wartości wybranej przez Ubezpieczającego, tj. wartości odtworzeniowej (nowej), księgowej brutto, księgowej netto lub rzeczywistej,
  - 2) maszyn, urządzeń, wyposażenia, stanowiących niskocenne składniki majątku jest przewidywana największa ich dzienna wartość w okresie ubezpieczenia, ustalona według wybranej przez Ubezpieczającego wartości, tj. odtworzeniowej (nowej) lub rzeczywistej,
  - 3) środków obrotowych jest przewidywana najwyższa ich dzienna wartość w okresie ubezpieczenia, ustalona według cen zakupu lub kosztów wytworzenia,
  - 4) mienia przyjętego do sprzedaży komisowej jest przewidywana najwyższa dzienna jego wartość w okresie ubezpieczenia, ustalona według cen przyjęcia do sprzedaży komisowej (bez prowizji komisowej), jednak nie większych niż wartość rzeczywista (wartość nowa mienia po potrąceniu stopnia zużycia),
  - 5) mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi jest przewidywana najwyższa dzienna jego war-

tość w okresie ubezpieczenia ustalona według wartości rzeczywistej (wartość nowa mienia po potrąceniu stopnia zużycia) bez kosztu usługi.

2. W ubezpieczeniu na sumy zmienne sumę ubezpieczenia środków obrotowych ustala się według najwyższej przewidywanej ich dziennej wartości w okresie ubezpieczenia, ustalonej według ceny zakupu lub wytworzenia, przy czym:
  - 1) ubezpieczenie w tym systemie może być zawarte wyłącznie z Ubezpieczającym prowadzącym księgi rachunkowe (pełną księgowość), zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości,
  - 2) ubezpieczenie w tym systemie może być zawarte wyłącznie na okres dwunastu miesięcy,
  - 3) suma ubezpieczenia (najwyższa przewidywana dzienna wartość środków obrotowych w okresie ubezpieczenia) nie może być niższa niż równowartość 50 000 EURO, obliczona w złotych na podstawie średniego kursu walut NBP obowiązującego w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - 4) środki obrotowe w tym systemie mogą być ubezpieczone wyłącznie, jeśli ich wartość w okresie ubezpieczenia będzie podlegać znacznym zmianom, tj. obniżyć się co najmniej o 40% w stosunku do sumy ubezpieczenia.
3. W ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia, przy czym:
  - 1) dla wartości pieniężnych:
    - a) gotówki - według wartości nominalnej,
    - b) akcji na okaziciela nie dopuszczonych do publicznego obrotu - według wartości księgowej przypadającej na jedną akcję w dniu sporządzania bilansu za okres rozrachunkowy poprzedzający dzień zawarcia umowy ubezpieczenia,
    - c) dla akcji i obligacji na okaziciela dopuszczonych do publicznego obrotu - według wartości rynkowej odpowiadającej cenie sprzedaży netto, tj. bez prowizji i opłat związanych z obrotem tymi papierami,
  - 2) dla mienia pracowniczego Ubezpieczającego - według wartości odpowiadającej iloczynowi liczby pracowników oraz zadeklarowanej wartości rzeczywistej (przy założeniu 20% stopnia zużycia) mienia przypadającej na jednego pracownika (sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika), przy czym:
    - a) suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie może być wyższa niż 1 000 zł,
    - b) w dniu powstania szkody oblicza się ponownie sumę ubezpieczenia przypadającą na jednego pracownika, która równa jest ilorazowi całkowitej sumy ubezpieczenia mienia pracowniczego (ustalonej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia jako iloczyn liczby pracowników i wartości rzeczywistej mienia przypadającej na jednego pracownika) i liczby pracowników w dniu powstania szkody.
4. Ubezpieczający będący podatnikiem podatku VAT ustala sumę ubezpieczenia dla mienia określonego w § 9 ust. 2 pkt 1)-7) niniejszych OWU według wartości netto (bez podatku VAT).

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia wprowadza się postanowienia dotyczące ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. za jedną szkodę (limit odpowiedzialności), w przypadkach, o których mowa w § 21 ust. 3 i 4 niniejszych OWU.
3. Suma ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania (zasada wyczerpania sumy ubezpieczenia).
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą uzupełniającej lub dodatkowej składki, suma ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia może być odpowiednio przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona. Przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. od dnia następnego po zapłaceniu uzupełniającej lub dodatkowej składki, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą podwyższonej składki, PTU S.A. może automatycznie objąć ochroną ubezpieczeniową nowo nabyte (po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia) budynki, budowle, lokale, maszyny, urządzenia i wyposażenie stanowiące środki trwałe lub niskocenne składniki majątku oraz poniesione dodatkowe nakłady inwestycyjne, a także wzrost wartości tych grup mienia w okresie ubezpieczenia wskutek inwestycji lub przejścia na Ubezpieczającego ryzyka uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych grup mienia, o ile poszczególne grupy mienia były już objęte ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.
6. W przypadku automatycznej ochrony ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 5, Ubezpieczający obowiązany jest w ciągu 14 dni od daty nabycia, wzrostu wartości lub przejścia na Ubezpieczającego ryzyka uszkodzenia lub utraty tego mienia zgłosić pisemnie ten fakt do PTU S.A. i zapłacić dodatkową składkę w wyznaczonym terminie. Uważa się, iż Ubezpieczający rezygnuje z automatycznego podwyższenia sumy ubezpieczenia, jeżeli:
  - 1) w wymaganym terminie nie zgłosi faktu nabycia, wzrostu wartości lub przejścia na niego ryzyka uszkodzenia lub utraty mienia,
  - 2) w wyznaczonym terminie nie zapłaci dodatkowej składki.
7. Limit automatycznej ochrony ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 5, wynosi dla każdej grupy mienia 20% sumy ubezpieczenia ustalonej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, jednak łącznie dla wszystkich tych grup nie więcej niż 500 000 zł.
8. Jeżeli po zawarciu umowy wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia.
9. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PTU S.A., zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.
10. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym Ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym PTU S.A. zawiadomiło Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

§ 14

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PTU S.A.
2. Wysokość składki za ubezpieczenie oraz termin jej zapłaty określa się w dokumencie ubezpieczenia (polisie) na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia.
3. Składka może być rozłożona na raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w polisie. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia.
4. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
5. W przypadku gdy składka lub rata składki za ubezpieczenie płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień opłacenia składki lub raty składki uważa się datę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub urzędzie pocztowym na właściwy rachunek PTU S.A., pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W odmiennym przypadku, za dzień opłacenia składki lub raty składki uważa się datę, kiedy składka lub jej rata znalazła się na rachunku PTU S.A. w taki sposób, że PTU S.A. mogło nią dysponować.
6. Składkę uzupełniającą i dodatkową, o której mowa w § 13 ust. 4 niniejszych OWU, oblicza się za każdy dzień udzielonej przez PTU S.A. ochrony ubezpieczeniowej, zgodnie z § 14 ust. 2 niniejszych OWU.

§ 15

1. Wysokość składki za ubezpieczenie uzależniona jest od:
  - 1) sumy ubezpieczenia,
  - 2) stawki taryfowej,
  - 3) zastosowanych zniżek i zwwyżek.
2. Wysokość składki za dwunastomiesięczny okres ubezpieczenia oblicza się, mnożąc sumę ubezpieczenia przez stawkę taryfową wyrażoną w procentach (%), uwzględniając przewidziane zniżki i zwwyżki, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
3. Składka z umowy ubezpieczenia nie może być niższa niż 50 zł (składka minimalna). Składkę zaokrągla się do pełnych złotych.
4. W przypadku niektórych rodzajów działalności gospodarczej lub niektórych rodzajów mienia, które nie mają określonych stawek taryfowych w taryfie składek, bądź umów ubezpieczenia zawieranych w drodze rokowań, o wysokości stawki taryfowej decyduje Centrala PTU S.A.
5. W przypadku ubezpieczenia środków obrotowych w systemie sum zmiennych, wysokość składki ustala się z uwzględnieniem postanowień § 12 ust. 2 niniejszych OWU, przy czym:
  - 1) Ubezpieczający zapłaci składkę zaliczkową (depozytowa), nie podlegającą zwrotowi, w wysokości nie mniejszej niż 60% składki ubezpieczeniowej obliczonej na podstawie sumy ubezpieczenia (najwyższej przewidywanej dziennej wartości środków obrotowych w okresie ubezpieczenia) i przyjętej stawki taryfowej,
  - 2) w terminie do 30 dni od zakończenia okresu ubezpieczenia, Ubezpieczający przekaze PTU S.A. raport o stanie faktycznej wartości środków obrotowych na ostatni

- dzień każdego kalendarzowego miesiąca okresu ubezpieczenia,
- 3) rozliczenie ostatecznej składki ubezpieczeniowej zostanie sporządzone przez PTU S.A. po okresie ubezpieczenia na podstawie średniej arytmetycznej okresowych (miesięcznych) faktycznych stanów wartości środków obrotowych na ostatni dzień każdego kalendarzowego miesiąca okresu ubezpieczenia (podanych w raporcie, o którym mowa w pkt 2)), jako iloczyn tej średniej i stawki taryfowej przyjętej w umowie ubezpieczenia,
  - 4) w przypadku gdy wysokość ostatecznej składki ubezpieczeniowej przewyższa składkę zaliczkową (depozytową), Ubezpieczający w terminie 14 dni od otrzymania wezwania od PTU S.A. dopłaci powstałą różnicę do wysokości składki należnej, obliczonej zgodnie z pkt 3),
  - 5) brak raportu, o którym mowa w pkt 2), stanowi podstawę dla PTU S.A. do dochodzenia od Ubezpieczającego pełnej składki ubezpieczeniowej obliczonej zgodnie z systemem sum stałych, tj. w wysokości 100% składki ubezpieczeniowej obliczonej na podstawie sumy ubezpieczenia i przyjętej stawki taryfowej.

§ 16

1. Ubezpieczającemu mogą przysługiwać zniżki stawki taryfowej, w szczególności z tytułu:
  - 1) umowy ubezpieczenia zawartej na okres krótszy niż 12 miesięcy,
  - 2) zainstalowania w miejscu ubezpieczenia urządzeń służących do wykrywania i alarmowania o pożarze oraz posiadania sił i środków do gaszenia pożaru,
  - 3) wprowadzenia do umowy ubezpieczenia wyższej franszyzy redukcyjnej, niż określona w niniejszych OWU,
  - 4) jednorazowej zapłaty składki,
  - 5) bezszkodowych przebiegów ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia,
  - 6) zawarcia umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych niż określone w niniejszych OWU, ograniczających odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A.,
  - 7) indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
2. PTU S.A. może stosować wyższą stawkę taryfowej, w szczególności z tytułu:
  - 1) rozszerzenia odpowiedzialności PTU S.A. ponad podstawowy zakres ubezpieczenia,
  - 2) zwiększonego stopnia zagrożenia pożarowego,
  - 3) wprowadzenia do umowy ubezpieczenia automatycznej ochrony ubezpieczeniowej,
  - 4) zawężenia kręgu osób (dotyczy osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność), którym można zarzucić winę umyślną do reprezentantów Ubezpieczającego,
  - 5) zniesienia franszyzy redukcyjnej,
  - 6) rozłożenia zapłaty składki na raty,
  - 7) szkodowych przebiegów ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia,
  - 8) zawarcia umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych niż określone w niniejszych OWU, rozszerzających odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A.,
  - 9) indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
3. Składka uwzględni również koszty związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i jej wykonywaniem oraz koszty ewentualnej reasekuracji.

4. W razie ujawnienia okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo powstania szkody, PTU S.A. może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku PTU S.A. wezwie do zapłaty podwyższonej składki Ubezpieczającego, któremu przysługuje prawo wypowiedzenia umowy zgodnie z § 6 ust. 2 niniejszych OWU.

§ 17

1. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres, w którym PTU S.A. ponosiło odpowiedzialność ubezpieczeniową.
2. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
3. PTU S.A. dokonuje zwrotu składki na pisemny wniosek Ubezpieczającego.

Obowiązki Ubezpieczającego

§ 18

Ubezpieczający obowiązany jest do:

- 1) przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, prawa pracy, a także dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, jak również zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń,
- 2) w ubezpieczeniu obejmującym szkody zalaniowe – w szczególności konserwowania i dbania o przewody i urządzenia doprowadzające i odprowadzające wodę, parę wodną lub inne ciecze oraz zastosować w terminie odpowiednie środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń narażonych na jego działanie,
- 3) zgłaszania PTU S.A. wszelkich zmian okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości,
- 4) przestrzegania zaleceń wydanych przez PTU S.A. oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do którego usunięcia pisemnie zobowiązało go PTU S.A. (zalecenia); za szczególne zagrożenie uważa się takie, które spowodowało szkodę w terminie wcześniejszym,
- 5) do prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także do należytego przechowywania i chronienia tej dokumentacji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub zaginięciem, w sposób umożliwiający - w przypadku powstania szkody - bezsporne ustalenie jej wysokości.

§ 19

1. W razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową PTU S.A., Ubezpieczający obowiązany jest do:
  - 1) natychmiastowego powiadomienia Straży Pożarnej, Policji i innych służb, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych jednostek w miejscu jej powstania,

- 2) niezwłocznego, jednak nie później niż następnego dnia roboczego, powiadomienia o każdej szkodzie administratora zarządzającego obiektem, w celu spisania protokołu określającego okoliczności i rozmiar szkody,
  - 3) niezwłocznego powiadomienia PTU S.A. o powstaniu szkody,
  - 4) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
  - 5) niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi PTU S.A. w celu przeprowadzenia oględzin, chyba że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody; postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli PTU S.A. nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia do PTU S.A.,
  - 6) zezwolenia PTU S.A. na dokonywanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i jej rozmiaru oraz udzielenia w tym celu pomocy i wiarygodnych wyjaśnień, a także okazania i przekazania dowodów i dokumentów odpowiednich do stanu rzeczy,
  - 7) przygotowania na własny koszt zestawienia poniesionych strat i przekazania go do PTU S.A.
2. W razie zajścia wypadku Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
  3. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w § 19 ust. 1 pkt 4) i w § 19 ust. 2, PTU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkodę powstałą z tego powodu.
  4. PTU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić Ubezpieczającemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
  5. Jeżeli przeciwko sprawcy szkody wszczęte zostało postępowanie karne, cywilne lub dyscyplinarne Ubezpieczający obowiązany jest powiadomić PTU S.A. niezwłocznie po uzyskaniu o tym wiadomości.
  6. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć do PTU S.A. postanowienie o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie zgłoszonej szkody bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego w terminie umożliwiającym PTU S.A. zajęcie stanowiska w sprawie ewentualnego dalszego postępowania, a w szczególności wniesienia środka odwoławczego.
  7. Jeżeli zdarzenie losowe w wyniku, którego powstała szkoda, jest objęte zakresem ubezpieczenia również na podstawie umowy zawartej z innym niż PTU S.A. zakładem ubezpieczeń, Ubezpieczający obowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz do zawiadomienia PTU S.A. o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).
  8. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w § 4 ust.3, 4, 5, 6, § 18 pkt 3) i § 19 ust. 1 pkt 3) niniejszych OWU spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
  9. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, postanowienia § 19 ust. 1 pkt 4), § 19 ust. 2, 3, 4, § 21 ust. 1

pkt 1) niniejszych OWU dotyczące Ubezpieczającego stosuje się odpowiednio do Ubezpiezonego.

§ 20

1. Niedopełnienie przez Ubezpieczającego obowiązku wymienionego w § 19 ust. 1 pkt 1) niniejszych OWU, traktowane jest jako rażące niedbalstwo i skutkuje odmową przyznania odszkodowania.
2. PTU S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa naruszył obowiązki określone w § 6 ust. 9, § 19 ust.1 pkt 3) lub § 19 ust. 8, 9, co przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej

§ 21

1. PTU S.A. nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego lub osoby, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, z zastrzeżeniem ust. 2,
  - 2) w maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu, stanowiących środki trwałe lub niskocenne składniki majątku, wskutek działania prądu elektrycznego (w tym wskutek uderzenia pioruna lub przepięcia), chyba że działanie tego prądu spowodowało w tym mieniu równocześnie pożar, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - 3) powstałe w związku z dewastacją, katastrofą budowlaną lub aktem terroru, z zastrzeżeniem ust. 4,
  - 4) powstałe w związku z działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym, stanem wojennym, zamieszkami społecznymi, strajkami, lokautami, sabotażem, działaniami energii jądrowej lub skażeniem radioaktywnym,
  - 5) powstałe w związku z konfiskatą lub zajęciem mienia.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą podwyższonej składki, wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczeniowej o której mowa w ust. 1 pkt 1) dotyczące osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, można ograniczyć do reprezentantów Ubezpieczającego, przy czym za reprezentantów Ubezpieczającego uważa się: właścicieli, członków zarządu, prokurentów, pełnomocników i dyrektorów (wprowadzenie do umowy ubezpieczenia przepisu o reprezentantach Ubezpieczającego zawęża krąg osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność).
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, PTU S.A. może rozszerzyć odpowiedzialność ubezpieczeniową na szkody w maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu stanowiących środki trwałe lub niskocenne składniki majątku, powstałe wskutek przepięcia. W umowie ubezpieczenia określa się limit odpowiedzialności ubezpieczeniowej za jedną szkodę.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, PTU S.A. może rozszerzyć odpowiedzialność ubezpieczeniową na szkody powstałe wskutek dewastacji, katastrofy budowlanej lub aktu terroru. W umowie ubezpieczenia określa się limit odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. za jedną szkodę dla każdego z tych zdarzeń odrębnie.

§ 22

PTU S.A nie odpowiada ponadto za szkody:

- 1) w sprzęcie elektronicznym spowodowane przepięciem, jeżeli sprzęt ten w chwili powstania szkody nie był podłączony do urządzenia stabilizującego napięcie robocze (użytkowe) UPS lub „listwy” przeciwprzepięciowej z bezpiecznikiem - wyłączenie to dotyczy szkód w sprzęcie, w którym producent (dostawca) zaleca podłączenie tego sprzętu do instalacji elektrycznej posiadającej uziemienie,
- 2) spowodowane przepięciem, jeżeli brak jest zewnętrznego systemu ochrony przeciw piorunowej bądź nie podłączono urządzenia zasilanego prądem elektrycznym do instalacji elektrycznej posiadającej uziemienie, o ile producent (dostawca) zaleca podłączenie tego urządzenia do tego typu instalacji,
- 3) w sieciach elektronicznych, jeżeli szkoda spowodowana jest uderzeniem pioruna lub przepięciem,
- 4) w sieciach elektrycznych (elektroenergetycznych), jeżeli szkoda spowodowana jest huraganem, uderzeniem pioruna lub przepięciem,
- 5) we wkładkach topikowych, bezpiecznikach, stycznikach, odgromnikach, czujkach, żarówkach, lampach i grzejnych urządzeniach elektrycznych, jeżeli szkoda spowodowana jest przepięciem,
- 6) w mieniu przeznaczonym do kasacji lub sprzedaży na złom lub w celu uzyskania innych surowców wtórnych,
- 7) w mieniu skonfiskowanym, zajęтым lub zarekwirowanym przez odpowiednie władze lub organy,
- 8) w mieniu składowanym niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że sposób składowania nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody,
- 9) w mieniu podczas jego rozładunku lub załadunku,
- 10) w mieniu pracowniczym w sytuacjach określonych przepisami ustawy o świadczeniach z tytułu wypadku przy pracy,
- 11) w budynkach, budowlach i lokalach przeznaczonych do rozbioru oraz w znajdującym się w nich mieniu,
- 12) w wartościach pieniężnych powstałych w czasie prowadzonej akcji ratowniczej,
- 13) spowodowane wybuchem wywołanym przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych związanych z charakterem prowadzonej działalności gospodarczej,
- 14) powstałe w związku z przebudową, remontem, naprawą lub rozruchem urządzeń technologicznych lub instalacji użytkowych,
- 15) powstałe w związku z robotami budowlanymi, tj. w czasie budowy, przebudowy, montażu, remontu lub rozbioru,
- 16) w budynkach, budowlach, lokalach i w znajdującym się w nich mieniu, jeśli zaprzestano prowadzenia w nich działalności gospodarczej, oświatowej, religijnej (lub innej) albo wykorzystywania budynku lub lokalu na cele mieszkalne lub biurowe przez okres dłuższy niż 30 dni, chyba że PTU S.A. zostało o tym fakcie powiadomione na piśmie i pisemnie potwierdziło ochronę ubezpieczeniową,
- 17) w budynkach, budowlach lub lokalach wzniesionych lub eksploatowanych bez wymaganych pozwoleń oraz w znajdującym się w nich mieniu,
- 18) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi oraz drganiami lub wibracjami spowodowanymi przez działanie człowieka,
- 19) górnicze w rozumieniu prawa górniczego,
- 20) spowodowane przez grad, zalenie lub śnieg, jeżeli do po-

wstania szkody przyczynił się zły stan dachu bądź nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe budynku, budowli lub lokalu; wyłączenie to nie dotyczy tych sytuacji, jeżeli do obowiązków Ubezpieczającego nie należy dbanie o stan techniczny obiektów oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczający nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada pisemne dowody występowania z żądaniem ich usunięcia do osoby odpowiedzialnej za utrzymanie tych obiektów w należyłym stanie technicznym,

- 21) spowodowane powodzią lub zalaniem w środkach obrotowych oraz mieniu wyłączonym z użytkowania, w przypadku przechowywania tego mienia niżej niż 14 cm nad podłogą znajdującą się poniżej poziomu gruntu, chyba że zalanie mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
- 22) polegające na systematycznym zawilgacaniu przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, technologicznych lub centralnego ogrzewania, a także ciągłego i samoistnego przenikania wód gruntowych, zagrzybienia lub przemarzania ścian,
- 23) powstałych wskutek systematycznego oddziaływania dymu, sadzy lub temperatury na przedmiot ubezpieczenia,
- 24) powstałe w wyniku działania wody na budowie i urządzenia wodne, z wyjątkiem szkód spowodowanych występującą w obrębie koryta rzeki lub innego naturalnego lub sztucznego zbiornika wodnego falą powodziową o takiej wielkości i sile działania, jaka nie została przewidziana przy projektowaniu budowli lub urządzenia wodnego, jako zbyt rzadko występująca,
- 25) powstałe wskutek powodzi lub osuwania się ziemi, w mieniu znajdującym się na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią, tj. na terenach między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub w strefie przepływów, wezbrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 23

1. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
2. Wysokość szkody w poszczególnych grupach mienia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, przy czym:
  - 1) w budynkach, budowlach, lokalach i nakładach inwestycyjnych wysokość szkody ustala się według wartości kosztów odbudowy lub naprawy, w tym samym miejscu oraz z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych kalkulacją poszkodowanego sporządzoną w oparciu o Katalog Nakładów Rzeczowych (KNR), która podlega weryfikacji przez PTU SA, z tym że:
    - a) potrąca się stopień amortyzacji, jeżeli mienie to ubezpieczono według wartości księgowej netto,
    - b) potrąca się stopień zużycia technicznego, jeżeli mienie to ubezpieczono według wartości rzeczywistej,

- 2) w maszynach, urządzeniach i wyposażeniu stanowiących środki trwałe wysokość szkody ustala się według cen nabycia lub naprawy tego mienia (wraz z kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględniono w cenie nabycia), z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych - o ile w dniu ustalenia odszkodowania przedmiot ubezpieczenia dotknięty szkodą nie jest dostępny na rynku jako nowy, z tym że:
    - a) potrąca się stopień amortyzacji, jeżeli mienie to ubezpieczono według wartości księgowej netto,
    - b) potrąca się stopień zużycia technicznego, jeżeli mienie to ubezpieczono według wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - 3) w maszynach, urządzeniach i wyposażeniu, stanowiących niskocenne składniki majątku, wysokość szkody ustala się według cen nabycia lub naprawy tego mienia (wraz z kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględniono w cenie nabycia), z uwzględnieniem tych samych parametrów technicznych lub najbardziej zbliżonych - o ile w dniu ustalenia odszkodowania przedmiot ubezpieczenia dotknięty szkodą nie jest dostępny na rynku jako nowy, z tym że potrąca się stopień zużycia technicznego, jeżeli mienie to ubezpieczono według wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - 4) w środkach obrotowych wysokość szkody ustala się według cen ich zakupu lub kosztów wytworzenia,
  - 5) w mieniu przyjętym do sprzedaży komisowej wysokość szkody ustala się według cen przyjęcia do sprzedaży komisowej (z potrąceniem prowizji komisowej), jednak nie większych niż wartość rzeczywista (wartość nowa tego mienia lub koszt naprawy, po potrąceniu zużycia), z zastrzeżeniem ust. 3,
  - 6) w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi wysokość szkody ustala się według wartości rzeczywistej (wartość nowa tego mienia lub koszt naprawy, po potrąceniu zużycia) bez uwzględnienia kosztów wykonanej usługi, z zastrzeżeniem ust. 3
  - 7) w wartościach pieniężnych wysokość szkody:
    - a) w gotówce ustala się według wartości nominalnej,
    - b) w akcjach na okaziciela nie dopuszczonych do publicznego obrotu ustala się według wartości księgowej przypadającej na jedną akcję,
    - c) w akcjach i obligacjach na okaziciela dopuszczonych do publicznego obrotu ustala się według wartości rynkowej odpowiadającej cenie sprzedaży netto,
  - 8) w mieniu pracowniczym wysokość szkody ustala się według wartości rzeczywistej (wartość nowa tego mienia lub koszt naprawy, po potrąceniu 20% zużycia).
3. Wysokość szkody w sprzęcie elektronicznym ubezpieczonym w wartości rzeczywistej, ustala się na podstawie średnich cen rynkowych, tj. cen obowiązujących na rynku wtórnym, najbardziej zbliżonym do miejsca powstania szkody (komisy lub inne podmioty specjalizujące się w obrocie sprzętem używanym).
  4. Jeżeli sumę ubezpieczenia ustalono według wartości księgowej brutto lub netto, wysokość szkody ustala się odrębnie w każdym przedmiocie ubezpieczenia dotkniętym szkodą (każdej pozycji wyszczególnionej w ewidencji środków trwałych), w wysokości nie przekraczającej wartości danej pozycji, określonej zgodnie z ewidencją środków trwałych.
  5. Jeżeli Ubezpieczający jest podatnikiem podatku VAT, w mieniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1)-4), wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT).
  6. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które może być przeznaczone do dalszego użytku.
  7. Jeżeli przedmiot ubezpieczenia został ubezpieczony w wartości odtworzeniowej (nowej) lub księgowej brutto, przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się stopnia amortyzacji lub zużycia.
  8. PTU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów, w tym rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody.
- § 24
1. Nadubezpieczenie mienia nie powoduje odstąpienia od postanowień określających sposób ustalenia wysokości szkody, o którym mowa w § 23 niniejszych OWU.
  2. W granicach sum ubezpieczenia grup mienia lub limitów odpowiedzialności, określonych w umowie ubezpieczenia, oraz z zastrzeżeniem postanowień §§ 25-28 niniejszych OWU, odszkodowanie obejmuje:
    - 1) uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 23 niniejszych OWU,
    - 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne,
    - 3) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody.
  3. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 2 pkt 2) i 3), dotyczą zarówno przedmiotu ubezpieczenia, jak i mienia nie ubezpieczonego, koszty te pokrywane są proporcjonalnie do ich wartości.
- § 25
- Jeżeli sumę ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą ustalono na podstawie systemu sum stałych lub sum zmiennych, a w dniu szkody stwierdzono niedoubezpieczenie tej grupy mienia, to przy ustalaniu wysokości odszkodowania stosuje się zasadę proporcji. Zasady proporcji nie stosuje się, w przypadku, gdy wysokość szkody nie przekracza 30% sumy ubezpieczenia lub, gdy niedoubezpieczenie nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia.
- § 26
- W przypadku stwierdzenia, iż w czasie powstania szkody nie działał system zabezpieczenia mienia, za który udzielono niższej składki, ustalone odszkodowanie zmniejsza się w takim procencie, o jaki udzielono niższej składki.
- § 27
- Jeżeli Ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, za które otrzymał odszkodowanie, to w przypadku ponownej szkody z kwoty ustalonego odszkodowania potrąca się kwotę stanowiącą równowartość uprzednio wypłaconego odszkodowania.

§ 28

1. Jeżeli nie zniesiono lub nie wprowadzono do umowy ubezpieczenia wyższej franszyzy redukcyjnej, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 24-27 niniejszych OWU), pomniejsza się o kwotę 50 EURO obliczoną w złotych na podstawie średniego kursu walut NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. W przypadku szkody powstałej wskutek przepięcia lub dewastacji, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 24-27 niniejszych OWU), pomniejsza się o kwotę 150 EURO, obliczonych w złotych na podstawie średniego kursu walut NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania, chyba że ustalono franszyzę redukcyjną wyższej wysokości.
3. W przypadku szkody powstałej wskutek katastrofy budowlanej lub aktu terroru, ustalone odszkodowanie (zgodnie z §§ 24-27 niniejszych OWU), pomniejsza się o kwotę 2 000 EURO, obliczonych w złotych na podstawie średniego kursu walut NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania, chyba że ustalono franszyzę redukcyjną wyższej wysokości.

Wypłata odszkodowania

§ 29

1. PTU S.A. wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, zawartej z Uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądownego.
2. PTU S.A. jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia PTU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przyznano je w niższej wysokości niż wniesione roszczenia, PTU S.A. informuje o tym na piśmie osobę uprawnioną oraz Ubezpieczającego, wskazując na okoliczności, podstawę prawną i poucza o możliwości odwołania się do Centrali PTU S.A. z siedzibą w Warszawie oraz o dochodzeniu roszczeń na drodze postępowania sądowego.
5. Suma pieniężna wypłacona z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.
6. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
7. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 6 uzgodniono, że suma wypłacona z tytułu

ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

§ 30

1. Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia może złożyć w każdej jednostce terenowej PTU S.A.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie PTU S.A. w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia informuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego (potwierdza fakt zgłoszenia szkody) oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia jej stanu faktycznego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także pisemnie lub drogą elektroniczną informuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W przypadku uzyskania przez PTU S.A. nowych informacji mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokością odszkodowania, PTU S.A. pisemnie lub drogą elektroniczną, poinformuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, jakie dodatkowe dokumenty są niezbędne do ustalenia odszkodowania.

Roszczenia regresowe

§ 31

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez PTU S.A., roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PTU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli PTU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem PTU S.A.
3. Nie przechodzą na PTU S.A. roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

Postanowienia końcowe

§ 32

1. PTU S.A. zastrzega sobie prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego związanych z realizacją umowy ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii. Jednocześnie PTU S.A. zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji o działalności Ubezpieczającego.
2. Jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia nie zgadza się z odmową zaspokojenia roszczeń lub ustaloną wysokością odszkodowania, może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Centralę PTU S.A. z siedzibą w Warszawie. Wniosek ten powinien być złożony za pośrednictwem jednostki terenowej PTU S.A. wydającej decyzję w sprawie. W trybie tym Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia może także składać skargi i zażalenia.

3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego bądź Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed właściwym sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy przez Centralę PTU S.A.
5. Osoby określone w ust. 4 mogą również składać do Centrali PTU S.A. skargi i zażalenia na działanie lub zaniechanie jednostki terenowej PTU S.A. w innych sprawach niż wymienione w ust. 2.
6. Osoby określone w ust. 4 mają prawo wglądu do akt szkody w jednostce terenowej PTU S.A. i w uzgodnionym terminie, jak również prawo do sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów z akt szkody. Opłata za wydanie odpisów lub kserokopii jest pobierana zgodnie z cennikiem obowiązującym w PTU S.A.
7. PTU S.A. ma obowiązek udostępnić Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności ubezpieczeniowej PTU S.A. oraz na wysokość odszkodowania.

§ 33

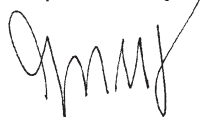
1. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą nr 123/04 Zarządu PTU S.A. z dnia 08 grudnia 2004 r. oraz zmienione załącznikiem nr 4 do Uchwały Zarządu PTU S.A. nr 61/07 z dnia 1 sierpnia 2007r.
2. Niniejsze OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych począwszy od dnia 10 sierpnia 2007 r.

Prezes Zarządu

Witold Kurzępa

Wiceprezes Zarządu

dr Władysław Wojciech Mogilski

